

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 16. szám.
Postatakarék számla száma 12980.
Kiadó-tulajdonos: K Ū H Á R I S T V Á N.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyilttér 1.50 dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

IX. Évf.

Murska Sobota, 1930. március 2.

9. Szám.

Nemanja Pavlovics (Beograd):

A munka öröme.

Aki munkáját nem szereti s nem becsüli, aki a kötelességét más személyre tölja, aki más fáradságán s izzadságán élösködik, az a világ fölöslege, az azonos hibát és bűncselekményt követ el, mint a legutolsó tolvaj vagy gyilkos.

Aki él, az még nem jelenti azt, hogy dolgoznia kell, — de az, aki kijelölt munkáját végezheti, bűnös, ha azt pontosan s lelkiismeretesen el nem végzi!

Az emberiség fejlődése magas fokra hágott. Fejlett kulturája és bölcsesége révén a magasba emelkedett s szüksége van a megfeszített munkára, hogy nivóján önmagát fenntarthassa.

Manapság azonban rejtély vajjon az emberiség kulturája és bölcsesége közösen sikert arat-é? Az emberiség néha csodásan emelkedik és bukik. A nagy asszír-, görög- és római stb. nemzet tevékenységével felemelkedett, de munkátlanságával s nemtörődömségével lehanyatlott.

A munka tehát a nemzeteket és az emberiséget fönntartja. Ugyanezen munkát fejt ki az egyes személy, az emberiség önálló individiuma is. Az áldott országot csak szorgalmas, érdemes állampolgárok teszik azzá. (Ha felelőtlen kormányok meg nem kötik egyesek kezét. Szerk.) Ugyanez vonatkozik a családra, melynél a tagok valódi értéke adja az igazi büszkeséget és tekintélyt. (Ha a kormány ténykedésével, a családtagok nevelését lehetetlenné nem teszi! Szerk.)

Munkálkodni az embernek azért is kell (ha munkát kap), mert csak úgy tarthatja fenn önmagát s e szemszögön keresztül becsülhető meg értéke.

A tömeg azonban valahogy nem óhajtja, hogy komoly számot vessen önmagával. Számítlanok szerencsétlennek érzik önmagukat, mert a legszükségesebb napi munkájukat önmaguknak kell elvégezniük.

Az önértékes ember, ki élete feladatával tisztában van, teljesen eltérő gondolkodású. Az ily ember igaz örömeit leli munkájában s szorgalmával megtalálja szíve azon szimfóniáját, amit a becsülete s az elmaradhatatlan erkölcsi megkövetel. (Ha a munkáját tőle

Politikai hírek.

Őfelsége a király a hadügyminiszter előterjesztésére és a minisztertanács elnökének meghallgatása után aláírta és szentesítette az új katonai büntető törvénykönyvet. Az új büntető törvénykönyv 167 szakaszból áll.

Az erdő- és bányauügyi miniszteriumban most folynak a hosszú lejáratu erdőkitermelési szerződések revíziójára vonatkozó tárgyalások. Az összes szerződések legkésőbb április 1.-ig kell felülvizsgálni.

A jugoszláv szokol szövetség alapszabályait bocsátotta ki a közoktatásügyi miniszter a szokolszövetségi törvény 11. szakasza alapján. Az alapszabályok megállapítják, hogy a szövetség célja egészséges, erkölcsileg erős és nemzeti öntudattal rendelkező állampolgárok nevelése. A szövetség hivatalos lapja a Szokol-

szándékosan el nem veszik. Szerk.)

Ha mindenki ilyen lenne s különösen megértené önmagát mint embert, akkor egyesektől néha nem követelnék a kibírhatatlan, tulterhes munkát. Az idő folyama azonban igazolja, hogy vannak olyanok, akik a becsületes munkától undorodnak és ha dolgoznak is — kedv nélkül, káros hanyagsággal dolgoznak a kijelölt kötelesség rovására.

Ily módozat nem nyújt igazi munkaörömet; ilyenkor a munka szeretete holt s az ilyen munkálkodók feladatukban az emberiség kreaturái, mert ismeretlen előttük életük magasztos célja.

A jelen dicshimnuszja volna, ha e rossz kiküszöböltetnék. A megpróbáltatás eme nehéz perciben, a rettenetes háboru s a bő tapasztalat után a nemtörődömség a leghatározottabban elítélendő. Mindenki haladjon előre s törekedjen elismerést szerezni az elvégzett munkája megbízhatóságával.

Ez különösen vonatkozik az ifjuságra. Számos tapasztalatuk lehetne és sokat tanulhatnának, mert szemük előtt pergett le a sok rossz és a legdrágábbjaik megpróbáltatása a sors által.

Dolgozni kell! — az iskolában, a mesterségben. A nyilvános életben önzetlenül érvényesülni, a kiküldetés, életcél, hivatottságát és a jövőt mindig éret-

szki Glasznik. Az alapszabályok előírják, hogy a tagok egymást „Brat“, illetve „Szesztra“ megszólítással cimezzék s egymást nemre való tekintet nélkül tegeznik kell. A hivatalos köszöntő szó: Zdravo. Lesz speciális szokol jelvény, azután gyakorló és ünnepi egyenruha. Az szokolszövetség igazgatóságának állandó elnöke a mindenkori jugoszláv trónörökös.

A jugoszláv püspöki kar Zágrebben plenáris konferenciára gyűlt össze, de mivel eddig a gyűlésről értesítést nem adtak ki; — annak tárgyalásáról tudósítást nem adhatunk.

Magyarország jubilál. Magyarországon Horthy Miklós kormányzásának március elsején lesz tizéves évfordulója. Ez alkalommal nagy méretű amnesztia lesz s az erről szóló törvényjavaslat

ten felfogni, a legdrágábbjainkról mindig gondoskodni s a végén felebarátunknak és népünknek mindig csak jót tenni, — szent kötelességünk! Az ilyen erkölcsökkel az általános megelégedés felé evezünk.

Aki ezen életfelfogásokkal él és működik, annál a lelkiismeret tiszta, a karakter mocsoktalan, az élete a társadalom közjé erényeivel s a természettel azonos.

Igy a kávéházi iszákoskodásnak, a mocskos háttérű kártyázásnak és kockázásnak vége lesz; seki sem lesz kényszerülve a hazugságra, csalásra, lopásra s a gyilkosságra; senki sem tudhat epedni a kimeríthetetlen gazdagságra csak azért, hogy munkátlan erőszakos uralkodó, deszpota lehessen; senki sem tudhat még a megvetett fehér-kereskedelemmel ravaszul a felebaráti érdek ellen spekulálni s az idegen tulajdont elrabolni; — de még a Raszputinusok s a Don Juan nevelésű vigság Héroszai sem üritetik a pohár mérgét az erkölcsitelenségre s az állatias testi élvezetre.

A tiszta és az erkölcsös munkát tehát mindenki becsülje meg. Ezen az alapon az egyén hivatottságában a megelégedését leli s elnyeri a szív és a lélek legszebb erényét: a munka örömeit.

már a pártok előtt van. Az amnesztia oly méretű lesz, hogy az egész országban megelégedést fog kelteni.

Görög- és Törökország között tárgyalások folynak, amelyekről azonban a betelezés előtt nem adnak ki hivatalos értesítést. A megegyezés a két ország kormányja között azonban rövidesen meglesz.

Mexikóból kiutasították a szovjet követet, mivel — amint látszik, — része volt a lázadások megszervezésében.

Genfben folyik az európai vámbéke konferencia. A konferencián vagy kétszáz delegátus van jelen. Az elnök megnyitó beszédében kijelentette, hogy a világ gazdasági helyzetének javulását csak Európa jó gazdasági helyzete teszi lehetővé, más nem.

Bulgáriában lefolytak a községi választások. A kormánypárt győzött ugyan, de több helyütt véres zavargások voltak s néhol a kormány korteseit agyonverték a választók. Fegyveres összeütközések folytán több mint száz embert letartóztattak.

A francia kormány lemondott. A francia kormány helyzete a fokozódó drágaság miatt már hónapok óta válságos volt, míg végre most a pénzügyminiszter megbukott s a kormány lemondott. Az új kormány megalakítása folyamatban van.

A magyar jóvátételeket tárgyaló párisi konferencia munkája a francia kormányválság miatt ismét késedelmet szenved. A tárgyaláson különben ellentétbe jutott a csehszlovák és a magyar álláspont. A csehszlovákok ugyanis egy olyan tétel megbotlygatását kívánják, amit Hágában már elintézték. (A békeszerződés 250 szakaszának kihagyása.) A magyarok természetesen védik előbbi álláspontjukat.

A londoni tengeri leszerelési konferencián a helyzet feszült. Az angol újságok azt írják, hogy az államok célja az, hogy a konferencia után még nagyobb tengeri haderőkre tehesse nek szert, mint amivel eddig rendelkeztek. Álláspontjából eddig egyik állam sem akar engedni s az amerikaiak már unni kezdik a dolgot. Különben a tárgyalások a francia kormány bukása miatt fel lettek függesztve.

Báni rendelet.

Két beérkezett szolgabírósi értesítésre, tudomásomra jutott, hogy az értékpapiros kereskedő Jakov C. Zumbulovič Beograd a községi jegyzőket felhasználják arra, hogy adósaikat magukhoz idézzék és figyelmeztessék teljesítésére. A beszédett összeg 10% át nekik adták provizióképpen.

Nem engedélyezhető, hogy egy magáncég a községi alkalmazottat, mint ügyvivőt igénybe vegye és annak hivatalos állását az adósaival szemben befolyásoltassa.

A járási hatóságok a községi előljáróságot figyelmeztetni kötelesek, hogy a szekretáriusoknak (tájnokok, jegyzők?) tiltsák meg az együttműködést Zumbulovicssal, sőt a beérkezett levelek elintézetlenül visszaküldendők.

A községek figyelmeztetendők, hogy a nevezett cég, amennyire az a beérkezett jelentésekből kivehető, megbízhatóan nem dolgozik és a lakosságnak nem ajánlható, hogy vele összeköttetésbe lépjen.

Segédbán.

A m. szobotai villanyvilágítás.

1926.-ban a község régi óhajával számolva, Benkó közs. eljárájának vezetése mellett az akkori községi képvis. testületnek sikerült Falával megkötni a villanyáram szolgáltatási szerződést. Ugyanezen év végeig az összes munkák bevezését nyertek és az áram már ide is volt vezetve. A lakosság kezdetben kissé tartózkodó volt annyira, hogy áramindításkor csak 100 villany fogyasztója volt, de e szám már az első év végeig 145-re, sőt ma a harmadik év végével 285-re emelkedett.

Eladatott villamos energia 1927.-ben 45.000 KW. (kilowatt); 1929.-120.443 KW.

Ebből egyedül a község 75.103 Kw.-ot fogyasztott, a többi Benkó és Siftár, (és pedig 80.105 Kw.) motorokra, és (20.227 Kw.) világításra fordította.

12.500 Kw. nyilvános világításra, 7611 Kw. vízmelegítőre került.

Bekapcsolt izzólámpa 1927.-ben 1800 drb. Bekapcsolt izzólámpa 1929.-ben 3861 drb. 117 Kw. 3567 drb. áramkibocsátó mellett.

Bekapcsolt készülékek, amelyek a házi szükségletet fedezik (vasaló, főző stb.) 118 drb. 59 KW.

Vízmelegítő készülék 4 drb. 9 KW. Ruhamosó készülék 1 drb. 0.65 KW. Ventilátor készülék 17 drb. 2.9 KW. Porszívó készülék 11 drb. 1.65 KW. Párkettkefe készülék 1 drb. 0.225 KW. (Pumpa) Vízszívó készülék 15 drb. 17.5 KW. Motorok 35 drb. 141.25 KW. Így tehát a bekapcsolt izzólámpák, készülékek, motorok kb. 350 KW.-ot értékesítettek.

E főnti adatokból látható, hogy aránylag rövid idő alatt a lakosság a villanyosság előnyeit kiismerte és fel-

használta. Kívánatos lenne, ha mindazok, akik eddig a villanyosságot nem vezették be, csakhamar a példával előljárókhöz csatlakoznának. (Ha van hozzá pénzünk! Szerk.) D. L.

Torma.

Mi van az ujságban?

„Nagy mamám! Hallgasd csak, itt megint azt írja az ujság, hogy egy nagy hajó szerencsétlenül járt, elsüllyedt és sokan a tengerben lelték halálukat!”

„Oh, Istenem, hát miért is nem utaztak szegény szerencsétlenek inkább vasuton!”

Olcsó naptárak.

Egy ravasz könyvesboltos cédu-lát tett a kirakatba: Olcsó naptárak! Bemegy a pasi, kér egyet. Megnézi, látja, hogy tavalyi.

„Hát ez a naptár tavalyi, én ideit akarok!”

„Ja, kérem, ideit naptárt ebben az árban csak jövőre lehet kapni!”

Mányadik osztályba jár.

Te, nem restelled, hogy megint csak a második osztályba jársz?

„Kérem szépen, a tanító ur is csak mindig oda jár.”

Közgazdaság.

Olcsó utazás Budapestre úgy a jugoszláv, mint pedig a magyar vasutakon, **1930. március 17.—25.-ig.** Ezen idő alatt a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapesten 67 százalékos engedménnyel (egy harmad árban) adatik ki. A vizum két havi tartózkodásra jogosít. Ugyancsak a fenti idő alatt a Budapestre és vissza utazásnál a magyar vasutak 50 százalékkal, a jugoszláv vasutak pedig csak a visszautazásnál 50 százalékos díjleszállítást engednek. A vizum nélküli utazásra a vasuti és egyéb kedvezmények igénybevitelére jogosító igazolványok a budapesti **Tenyészállat vásár és Mezőgazdasági Kiállítás** alkalmával (1930. március 20—25.) adatnak ki és a kiállítás megtekintésére is jogosítanak. Ezen igazolványok darabonként á 60 Din. és portó beküldése ellenében a következő helyeken kaphatók: **Murska Sobotá: Prekmurska Banka; Csakovecen: Hoffman Elemér,** ezenkívül természetesen az ország nagyobb városaiban.

Huszomhárom malac. Kiss Károly máliigyosi gazdaságában egy jorkshirei koca 23 malacot ellett. Őt nem él, tizennyolc pompásan szopik, de egyszerre csak 16-nak van teje, mert a jó koca csak ennyiről gondoskodott!

Áresés a budapesti gabona tőzsdén. Minthogy a külföldi tőzsdéken nagy áresések mutatkoztak, ez a körülmény a budapesti gabona tőzsdén is nagyban éreztette hatását. Azonkívül

megesett még az is, hogy még a szokottnál is nagyobb volt az árukinálat a határidőpiacon. Így esett meg aztán, hogy a rozspiacon olyan alacsony árakat jegyeztek, aminők még 1906 óta nem fordultak elő. A buza pedig a múlt hét folyamán 2'7 pengővel — 27 dinár — ment vissza. Ez olyan árhanyatlás amilyenre még a legidősebb gabonacégek sem emlékeznek. A vidéken pedig két pengővel drágább a buza, mint a budapesti gabona tőzsdén,

A vámemelések korlátozása. Schmidt német birodalmi gazdasági miniszter azt mondta Genfben a vám-béke konferencián, hogy Európára nézve a vám emelések korlátozását végre már szabály alá kell helyezni, mert a túl magas vámok s más egyéb kereskedelmi korlátozások bénítják meg Európa gazdaságát. Ez Európa rákfenéje. Jogos tehát, ha a Népszövetség vámbékét akar, mert Európát már is új válság hullám fenyegeti. Németország — mondja Schmidt — mindenkor készségesen hajlandó közreműködni arra, hogy a világ a gazdasági békéje helyre álljon s így a nemzetek békés közeledése lehetővé téessék.

Tenger fenekéből termőföld. Hollandiában bámulatos erő-

vel dolgoznak a Zuidersee nevű tengerből kiszáritásán. Évek óta tartó munka árán sikerült töltséssel elzárni a tenger vizét s a zárt területről most óriási szivattyukkal távolítják el a vizet. Az új terület így a tenger színe alatt lesz s hatalmas gátak fogják védeni a hullámok ellen. Egyelőre 70.000 hektár új termőföld megteremtéséről van szó.

A jugoszláv-magyar barátságért. A magyar kereskedelmi és iparkamara legutóbb gyűlést tartott, amelyen Magyar Bertalan, a kamara elnöke nagy beszédet mondott. Az alelnök beszédében foglalkozott Demetrovics jugoszláv kereskedelmi miniszternek nemrég elhangzott beszédével, aki a jugoszláv-magyar gazdasági és kereskedelmi közeledést keresi. A szónok nagy elismeréssel adózik a jugoszláv miniszternek s megállapítja, hogy a két országnak e téren való közeledése immár elodázhatatlan, mert e tekintetben a két félnek sok, nagyon is azonos érdeke van. A közgyűlés a szónok szavait nagy méltánnyal fogadta. A keresztény-szociálista gazdasági párt gyűlésen Vass József, szociál politikai miniszter vámkönnyítésekről szólott, mint a gazdasági fellendülés egyik fontos tényezőjéről.

PREKMURSKA BANKA v Murski Soboti

kupuje **20%** bone

po najboljši dnevni ceni.

KMEČKA HRANILNICA in POSOJILNICA

v PREDANOVCIH r. z. z n. z.

tem potom naznanja, da se vrši letni redni občni zbor dne 9. marca 1930. ob 10 uri v posojilniški pisarni v Predanovcih s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Poročilo načelstva o zadruženem poslovanju.
2. Poročilo načelstva o računskem zaključku.
3. Poročilo nadzorstva o poslovanju in reviziji.
4. Volitev enega člana v načelstvo.
5. Služajnosti.

Ako ne bi bilo ob 10 uri zadostno število članov prisotnih, se vrši občni zbor ob 11 uri pri vsakem številu navzočih.

Načelstvo.

Vino na veliko!

Borarusítás nagyban!

FARTEK FRANC, Rogaševci.

Nagy választék új- és ó- borokban.

Pincehelyiség: WEISZ-nél.

Vsakovrstne surove in svinjske

kože

kupuje po najvišji dnevni ceni

FRANC TRAUTMANN

Murska Sobotá Cerkvena ul. 191.

Rádiók

rádió alkatrészek

akkumulátorok

legjobb **Kerékpárok**

világhírű **Varrógépek**

jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és gépkereskedésében

Murska Sobotá.